

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ
КОРПОРАЦІЯМИ

практичні ситуації
для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», освітньо-професійної
програми «Менеджмент організацій і адміністрування (за видами
економічної діяльності)» та «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності
підприємств»

Київ 2019

ПРАКТИЧНІ СИТУАТИВНІ ЗАВДАННЯ

1. Перелічити якими способами може здійснюватися оплата вартості акцій засновниками під час заснування акціонерного товариства.
2. Правління приватного акціонерного товариства вирішило здійснити пропозицію власних акцій. Який алгоритм дій має бути застосований у даному випадку.
3. Публічне акціонерне товариство має намір здійснити додаткову емісію акцій. Які законодавчі обмеження існують для його проведення? Як правильно її здійснити?
4. Акціонер приватного акціонерного товариства, який має значний пакет акцій, має намір продати його третій особі. Чи правомірними є його дії? Які законні заходи можна вжити для збереження контролю над ПрАТ?
5. ПАТ здійснює додаткову емісію простих акцій. У яких випадках акціонер (власник простих акцій) не може скористатися своїм переважним правом на їх придбання?
6. Акціонери ПАТ «SUCCESS» не отримали річних дивідендів за простими акціями. Чи є дії правління товариства законними? Чи існує різниця між виплатою дивідендів за простими та привілейованими акціями, якщо так, то в чому вона полягає?
7. Наглядова рада ПАТ вирішила з власної ініціативи скликати позачергові загальні збори. Чи має вона таке право? У яких випадках згідно закону можуть скликатися позачергові загальні збори акціонерного товариства? Який порядок їх скликання?
8. Наглядова рада ПАТ зобов'язана щорічно готувати та оприлюднювати звіт про свою діяльність. Чи існують встановлені вимоги до структури такого звіту, якщо так, то у чому вони полягають?
9. Головою правління АТ було обрано колишнього директора державного підприємства, який не зміг у нових умовах себе проявити і загальні збори відправили його у відставку. Загальні збори доручили наглядовій раді знайти і призначити голову правління. Що являє собою контракт з головою правління? Які зобов'язання і права мають бути закладені в контракті з головою правління? Чи потрібно зазначати умови припинення контракту? Які повноваження повинна мати наглядова рада для впливу на виконавчий орган?

10. На загальних зборах акціонерного товариства незалежним членом наглядової ради було обрано особу, що була протягом попередніх трьох років незалежним аудитором цього товариства. Група акціонерів вважає, що було порушено вимоги законодавства. Чи існують підстави так вважати? Чи визначає законодавство вимоги до особи, яка може бути обрана незалежним членом наглядової ради? Для чого необхідна така посада?
11. Засновники вирішили у назві акціонерного товариства не вказувати його тип. Чи мають вони на це право? Які вимоги визначає законодавство до найменування акціонерного товариства?
12. Чи вважається зміна типу товариства з приватного на публічне або з публічного на приватне його перетворенням?
13. Акціонер публічного акціонерного товариства вирішив відчужити належні йому акції без згоди інших акціонерів товариства. Чи має він на це право?
14. Якщо акціонери приватного акціонерного товариства не скористаються переважним правом на придбання всіх акцій, що пропонуються для продажу, протягом строку, встановленого Законом або статутом акціонерного товариства, чи можуть акції бути продані третій особі за ціною та на умовах, що повідомлені акціонерам товариства? Які терміни визначено для дії переважного права?
15. Чи діє переважне право акціонерів приватного товариства у випадках переходу права власності на цінні папери цього товариства в результаті їх спадкування чи правонаступництва?
16. Скільки та які особи можуть бути засновниками акціонерного товариства? Чи може одна особа заснувати акціонерне товариство? Які основні етапи створення акціонерного товариства?
17. У яких формах може проводитися оплата вартості акцій, що розміщуються під час заснування акціонерного товариства. У яких формах оплата не може вноситися?
18. Чи визначає законодавство мінімальний розмір статутного капіталу акціонерного товариства? Якщо так, то який він? Для чого на Ваш погляд, потрібно його встановлювати? Чим відрізняється власний та статутний капітал акціонерного товариства.
19. Акціонери вирішили створити резервний капітал у розмірі 10% статутного капіталу їх акціонерного товариства. Чи є правомірними їх дії? Які існують вимоги до обсягів та джерел формування резервного капіталу? Для чого створюється резервний капітал?

20. Порівняйте права власників простих та привілейованих акцій? Які можуть існувати класи привілейованих акцій та для чого вони випускаються акціонерним товариством?
21. Представити у вигляді схеми класифікацію основних конкурентних стратегій корпорації. Дати їм характеристику та зазначити, ситуації, коли їх застосування є найдоцільнішим.
22. Представити у вигляді логічної схеми етапи прийняття стратегічного рішення у корпорації. Дати характеристику кожного з етапів.
23. Представити схематично матрицю БКГ. Які переваги використання зазначеного інструменту стратегічного аналізу отримують корпорації.
24. Представити у вигляді логічної схеми механізм виникнення конфліктів у корпораціях, наприклад, між топ-менеджментом та акціонерами.
25. Представити у вигляді схеми логічний взаємозв'язок основних чинників зовнішнього та внутрішнього середовища, які визначають формування організаційної культури корпорації.
26. Представити у вигляді логічної схеми етапи проведення стратегічних змін у корпораціях. Дати коротку характеристику кожному з етапів.
27. Представити схематично карту стратегічних груп конкурентів корпорації, зазначити основні методичні етапи її побудови. Які переваги використання зазначеного інструменту стратегічного аналізу отримують корпорації.
28. Представити у вигляді схеми систему методів стратегічного управління ризиками в корпораціях. Які з перелічених методів найчастіше застосовуються у практиці вітчизняних корпорацій. Наведіть приклад.
29. Представити у вигляді схеми основні стратегії росту корпорації. Порівняти, які з них є найпоширенішими у практиці вітчизняного та іноземного бізнесу, навести приклади.
30. Представити у вигляді схеми класифікацію методів оцінки конкурентоспроможності корпорації. Перелічити їх переваги та недоліки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абрамов Я. Принципи корпоративного управління у світі. Чи слід їх запроваджувати в Україні? / Я.Абрамов. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://contora.com.ua/m_resource/s_stat1/2.
2. Арабова Н. Корпоративний секретар у зарубіжних компаніях [Електронний ресурс] / Н. Арабова, М. Грачова // Україна фінансова: інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. – Режим доступу: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/sdu/081.htm.
3. Баюра Д. Корпоративна соціальна відповідальність у системі корпоративного управління / Д. Баюра // Україна: аспекти праці. – 2016. – № 1. – С. 21-25.
4. Божкова В.В., Сагер Л.Ю. Соціально відповідальний бізнес як один із напрямків поліпшення іміджу вітчизняних суб'єктів господарювання. Механізм регулювання економіки. 2011. – № 1. – С. 145 – 153.
5. Бондар І. До питання компетенції загальних зборів акціонерного товариства в українському законодавстві [Електронний ресурс] / І. Бондар // Юридичний журнал. – 2012. – № 1. – Режим доступу: <http://justinian.com.ua/article.php?id=3803>.
6. Большаков А. В. Эволюция иерархических систем управления промышленными корпорациями: концепция А. Чандлера // Экономический анализ: теория и практика, 2016, март, № 9(264).
7. Вовк С. Стратегії ТНК: злиття і поглинання / С.Вовк// Журнал європейської економіки. Видання ТНЕУ. – 2013. – Т.12 (№1). – С. 28- 41.
8. Гончаров В.М., Зось-Кіор М.В., Ільїн В.Ю. Корпоративне управління / Навчальний посібник. – Луганськ: Еталон-2, 2011. – 645с
9. Гордєєва Т.А. Злиття та поглинання як інструменти антикризового управління / Т.А.Гордєєва// Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №1. – Т. 1. – С. 20 – 23. 15.
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 1920.
11. Денисюк О. В., Мозгова Л.О. Оцінка якості корпоративного управління: конспект лекцій для студентів спеціальності 8.03050901 “Облік і аудит” денної форми навчання / О. В. Денисюк, Л. О. Мозгова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2012. – 84 с 20.
12. Довгань Л.Є. Корпоративне управління: Навчальний посібник / Л.Є. Довгань, В.В. Пастухова, Л. М. Савчук. – К.: Кондор, 2014. – 179 с.
13. Євтушенко В. А. Оцінка корпоративної соціальної відповідальності: методи, об'єкти, показники / В. А. Євтушенко // Вісник НТУ «ХП». – 2013 – №46(1019) – С. 55.
14. Жмай О. В. Корпоративна соціальна відповідальність: перспективи та можливості серед підприємств малого та середнього бізнесу в Україні. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2016. Том 14. Вип. 2 (30) С. 185- 193.
15. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI // Відомості Верховної Ради України. - 2008. -№ 50-51.
16. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
17. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991 р. № 1576-XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 49.
18. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
19. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 р. із змінами та доповненнями: станом на 09.06.2013 р. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
20. Закон України «Про захист економічної конкуренції». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2210-14>
21. Закон України «Про Національну депозитарну систему та особливості електронного обігу цінних паперів в Україні» від 10.12.1997 р. № 710/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1998. - № 15.
22. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок» від 23.02.2006 р. № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 31.
23. Иванова Е. В. Корпоративное управление. Учебник / Иванова Е. В. - М. : Флинта, 2016. – 336с.

24. Ігнат'єва І.А. Корпоративне управління: Підручник / І.А. Ігнат'єва, О.І. Гарафонова. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 600 с.
25. Корпоративное управление: Уч./ В. М. Распопов - М.: Магистр: ИНФРА-М, 2018. - 352 с.
26. Корпоративна соціальна відповідальність: моделі та управлінська практика: підручник / Саприкіна М.А., Ляшенко О., Саєнкус М.А., Місько Г.А., Зінченко А.Г. (за науковою редакцією Редькіна О.С.). – К.: «Фарбований лист», 2017. – 480 с.
27. Мальська М., Мандюк Н., Занько Ю. Корпоративне управління. Теорія і практика: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 360с.
28. Мальська М., Мандюк Н., Занько Ю. Управління підприємствами корпоративного типу: : навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2013. 290с.
29. Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б. В. та ін. Прийняття управлінських рішень. Навч. посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 216 с.
30. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / [А. М. Колот, О. А. Грішнова, О. О. Герасименко та ін.] ; за заг. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. — К. : КНЕУ, 2015. — 519
31. Тихомирова Є. Корпоративні комунікації: посібник для студ. вищ. навч. закл. / Є. Тихомирова. – Луцьк: ФОП Захарчук В.М., 2013. – 216 с.
32. Тюленєва Ю.В. Нормативно-правова база регулювання процесів злиття та поглинання підприємств в Україні / Ю.В.Тюленєва // Бізнесінформ. – 2013. – №9. – С. 49-54.
33. Учасники Глобального договору в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.globalcompact.org.ua/ua/how2join/participants>
34. Ховрак І.В. Ефективність функціонування корпоративного сектору національної економіки: Монографія / І.В. Ховрак, Т.В. Семко. – Кременчук: ТОВ «Кременчуцька міська друкарня», 2013. – 276 с.
35. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - № 40-44.
36. Corporate Governance, Investor Protection and Performance in Emerging Markets // World Bank Policy Research Working Paper. 2818. April 2012.
37. Gompers P., Ishii J., Metrick A. Corporate governance and equity prices // NBER Working Paper. № w8449. August 2011